

Ministeriële omzendbrief GPI 91 over de 'Minimale normen voor beveiliging van het onthaal'

bron federale overheidsdienst binnenlandse zaken
numac 2019012819
pub. 12/06/2019
prom. 30/04/2019
staatsblad [https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body\(...\)](https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body(...))
links

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN

30 APRIL 2019. - Ministeriële omzendbrief GPI 91 over de 'Minimale normen voor beveiliging van het onthaal'

Aan de Dames en Heren Provinciegouverneurs, Aan Mevrouw de Hoge Ambtenaar belast met de uitoefening van bevoegdheden van de Brusselse Agglomeratie, Aan de Dames en Heren Voorzitters van de Politiecolleges, Aan de Dames en Heren Burgemeesters, Aan de Dames en Heren Arrondissementscommissarissen, Aan de Heer Commissaris-Generaal van de Federale Politie, Aan de Dames en Heren Korpschefs van de Lokale Politie, Aan de Heer Voorzitter van de Vaste Commissie van de Lokale Politie, Ter informatie: Aan de Heer de Minister van Justitie, Aan de Heren Procureurs-generaal, Aan de Heer Inspecteur-generaal van de Federale Politie en van de Lokale Politie, Aan Mevrouw Voorzitter van het Vast Comité P, Mevrouw, Mijnheer de Gouverneur, Mevrouw de Hoge Ambtenaar, Mevrouw, Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw, Mijnheer de Burgemeester, Mijnheer de Commissaris-Generaal van de Federale Politie, Dames en Heren Korpschefs van de Lokale Politie, Dames en Heren,

1. Inleiding Ernstige gewelddaden tegen politie sensu lato, met inbegrip van haar organisatie en infrastructuur, zijn geen zeldzaam gegeven; derhalve zijn structurele maatregelen onontbeerlijk voor de veiligheid van de personeelsleden binnen de politiegebouwen.

Deze richtlijn past in een globale visie over de veiligheid van de politie-infrastructuur die later het voorwerp zal uitmaken van een koninklijk besluit. De beveiligingsmaatregelen en beveiligingsnormen voor het onthaal hebben immers betrekking op een globale visie omtrent de veiligheid van de politiegebouwen.

Aldus heb ik het opportuun geacht om prioritair te werken aan de definitie van een beveiligingsconcept voor het meest blootgestelde punt van ieder politiegebouw: de onthaalzone.

Derhalve is deze richtlijn gericht op het definiëren van een beveiligingsconcept dat in de praktijk de veiligheid van de personeelsleden belast met het onthaal en het eerste contact met burgers steeds waarborgt.

De bijlagen bij de omzendbrief vormen het referentiedocument waarin schetsen, maatregelen, normen en aanbevelingen zijn opgenomen die het beveiligingsconcept vormen.

2. Definitie van het beveiligingsconcept: de toepassing van de organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen en/of maatregelen met toegangscontrole, welke beantwoorden aan de vastgelegde normen, in voorkomend geval, aan de aanbevelingen.
? Maatregelen: binnen de huidige omzendbrief verwijst deze term naar de organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen die voorzien zijn in het kader van de infrastructuur inrichting. ? Normen: binnen de context van het nemen van de bouwkundige en elektronische maatregelen waaraan de bouwkundige en elektronische maatregelen moeten voldoen en met toegangscontrole verwijzen deze normen naar de technische specificaties of maatregelen welke omschreven zijn in deze omzendbrief en zijn bijlages. Deze normen moeten als bindend worden beschouwd voor de toepassing van de maatregelen. ? Aanbevelingen: samen met deze normen voor het onthaal werden er meerdere goede praktijken geïdentificeerd zodat het veiligheidsbeleid zich verder kan ontwikkelen met alle organisatorische, bouwkundige en elektronische aspecten. Via deze aanbevelingen trachten we de lokale verantwoordelijken bewust te maken, en indien nodig, deze te laten toepassen. Deze aanbevelingen hebben geen bindend karakter. ? Politiegebouw: gebouw dat uitsluitend of hoofdzakelijk door de politie wordt bezet. ? Onthaallokaal: lokaal waar het onthaalpersoneel (operationeel/CALog) het eerste contact legt met de bezoeker. ? Accreditatie: ruimte om bezoekers te controleren alvorens ze het politiegebouw verder betreden. ? Onthaalzone: ruimte waar het publiek zich kan aanmelden om in contact te komen met de politie.

Deze zone omvat minstens een onthaallokaal en een accreditatie.

Afhankelijk van de behoeften is ze verder uitgerust met een wachtzaal, wc (toegankelijk voor mindervaliden) en een fouilleerlokaal.

3. Algemeen kader De minimale normen en maatregelen zijn van toepassing op alle toekomstige politiegebouwen.
Het kan evenwel aangewezen zijn om deze maatregelen te versterken of te versoepelen op basis van de lokale risicoanalyse, voor zover dat deze risicoanalyse en de daar uit resulterende maatregelen werden goedgekeurd tijdens een basisoverlegcomité (BOC), overeenkomstig de regelgeving tot regeling van de betrekkingen met de vakverenigingen.

Voor de bestaande politie gebouwen hebben de entiteiten vanaf 1 januari 2019 tien jaar om zich naar de minimale normen te schikken.

Ondertussen zal elke entiteit haar eigen risicoanalyse uitvoeren.

Hieruit moet blijken of het nodig is om de minimale normen eventueel sneller (volledig of gedeeltelijk) te bereiken voor zover de budgetten beschikbaar zijn.

Etaam biedt de inhoud van de Belgisch Staatsblad aan gesorteerd op afkondigings- en publicatiedatum, behandeld om gemakkelijk leesbaar en afprintbaar te zijn, en verrijkt met een relationele context.

De verantwoordelijken zullen zich baseren op de lokale risicoanalyse die verbonden is aan de algemene context om een niveau van beschermingsmaatregelen of -normen te bepalen dat gelijk of hoger is dan de minimale norm. Dankzij een aangepaste en beveiligde infrastructuur kan de politie de organisatorische maatregelen alsook de in te zetten personeelscapaciteit beperken. Dit bevordert ook het gebruikskomfort van het gebouw.

Deze maatregelen kunnen worden aangepast aan het door het OCAD bepaalde dreigingsniveau.

4. Specifiek kader De maatregelen en normen bedoeld in deze omzendbrief houden rekening met volgende eigenheden van de Belgische politie.

De geïntegreerde politie wil gemeenschapsgericht werken. Dit betekent dat de politie in het algemeen en de lokale politie in het bijzonder, zo toegankelijk mogelijk moeten zijn voor het publiek. Daarom worden maatregelen overwogen die aangepast zijn aan het risiconiveau.

Voorts dient rekening gehouden te worden met de verplichtingen van de wet op het politieambt, namelijk de vertrouwelijkheid van het eerste contact en het principe om slachtoffers van misdrijven en getuigen aan nieuwsgierige blikken te onttrekken. 5. Principes van het beveiligingsconcept 5.1. Doel Het beveiligingsconcept « onthaal » moet vooral het onthaalpersoneel beschermen en ervoor zorgen dat zij zich indien nodig in veiligheid kunnen brengen. Deze eerste maatregelen moeten het aldus mogelijk maken dat de politie gepast en tijdig kan tussenkomen.

Het gaat om een combinatie van passieve (weerstand van materialen en mechanische hulpmiddelen voor toegangscontrole), actieve (controle van de toegangen tot de verschillende zones), elektronische (camera's, identificatie, detectie, alarm, toegangscontrole via badgelezers, ...) en organisatorische (schuil- en reactieprocedure, interventieprocedure, ...) maatregelen.

De toepassing van het beveiligingsconcept houdt rekening met de lokale eigenheden.

Op basis van het beveiligingsconcept « onthaal » moeten volgende acties mogelijk worden met verminderde blootstelling van het onthaalpersoneel aan risico's: detecteren, observeren, beschermen, identificeren, alarm slaan, vertragen, in veiligheid brengen, reageren en nuttige elementen voor het gerechtelijke onderzoek verzamelen. 5.2. Technische normen Bijlage 1 bevat het schema betreffende het ontwerpen van het onthaal, overeenkomstig het beveiligingsconcept « onthaal » en kan gebruikt worden als referentieplan voor alle projecten voor de (her)inrichting van een onthaal binnen een politiegebouw.

Bijlage 2 vermeldt een technische beschrijving van (1) de maatregelen en normen (organisatorisch, bouwkundig, elektronisch en toegangscontrole) en van (2) een aantal aanbevelingen. Dit document mag gebruikt worden, aanvullend aan het schema (bijlage 1), voor de technische beschrijving welke kan geïntegreerd worden in het lastenboek bij de (her)inrichting van een onthaal binnen een politiegebouw.

Voor wat betreft de bestaande gebouwen voorzien deze normen in de mogelijkheid om het accreditatie niet direct naast het bureau van het onthaalpersoneel in te planten. In dat geval is het onontbeerlijk dat: ? het onthaalpersoneel te allen tijde de identiteitsdocumenten kan controleren; ? de normen en weerstandklassen voldoen aan de minimale norm. De normen die van toepassing zijn op het sas, zijn ook van toepassing op de wandelgang tussen het accreditatie en het onthaallokaal.

De opschaling van de controle van de bezoekers kan uitgewerkt worden via organisatorische maatregelen, welke worden bepaald door de leidinggevende volgens de risicoanalyse.

De organisatorische maatregelen betreffende de scenario's die beschrijven hoe het personeel zich in veiligheid brengt en hoe de politie tussenkomt, worden niet via deze omzendbrief en bijlagen beschreven. Hiervoor verwijzen we systematisch naar de risicoanalyses welke door het lokale niveau worden uitgevoerd.

Aanvullende maatregelen aangaande deze minimumnormen moeten door iedere leidinggevende worden onderzocht in het raam van de risicoanalyse eigen aan de inplanting.

6. Expertise van de Federale Politie ten gunste van de geïntegreerde politie De dienst DGR/DRL/Real Estate/Security stemt de 'Normen voor de onthaalzone' af op de technische en technologische normen.
Deze dienst geeft de politiezones raad inzake de conceptualisatie en de technische normen waaraan de infrastructuur moet voldoen.

7. Bijlagen (1) Het ontwerp van een onthaal met een beschrijving van de technische basisnormen.

(2) De technische beschrijving gekoppeld aan het schema, met een gedetailleerde beschrijving van de minimale maatregelen en normen waaraan moet worden voldaan, waarbij een reeks aanbevelingen worden geformuleerd.
Gelet op het vertrouwelijke karakter worden de bijlagen niet gepubliceerd.

P. DE CREM, Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken